

VALMIINA
GREEN CHALLENGEEN!

YMPÄRISTÖIDEOITA
OPPITUNNEILLE

@EUinmyRegion — #dingdongEU

OPETTAJAT **TULEVAISUUDEN** PUOLESTA – KUTSUMME SINUT MUKAAN

EU kutsuu kansalaisia mukaan rakentamaan yhdessä Euroopasta kestäväen kehityksen maanosaa.

Toisen asteen opettajilla on ainutlaatuinen tilaisuus

- kertoa tulevaisuuden sukupolvelle **ympäristöön liittyvistä ongelmista ja mahdollisuuksista** ja
- kannustaa nuoria **“vihreisiin” tekoihin** omassa elämässään.

Haluaisitko toimia nuorille tässä esikuvana, mutta et ole varma, miten toimia? Ota tämä työkalupakki avuksesi!

TIETOA TYÖKALUPAKISTA

Työkalupakki perustuu "**DING DONG – Ready for the Green Challenge**" -kampanjaan – EU-hankkeeseen, joka kutsuu nuoria eurooppalaisia mukaan rakentamaan kestävää tulevaisuutta (lokakuu 2020 – kesäkuu 2021).

Työkalupakki keskittyy **viiteen tärkeään kestävän kehityksen teemaan**, joihin EU:n ja sen kansalaisten tulee tarttua tulevina vuosina.

Työkalupakki on koostettu **yhteistyössä 15 paikallisen sosiaalisen median vaikuttajan** kanssa, jotka

- ovat käyneet tutustumassa EU:n toteuttamiin inspiroiviin ympäristö- hankkeisiin
- ottivat vastaan "vihreät haasteet" planeettamme suojelemiseksi.

Vaikuttajakokemukset ovat luettavissa [sosiaalisessa mediassa](#) ja [DING DONG -sivustolla](#).

@EUinmyRegion – #dingdongEU

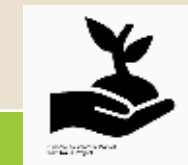
VIISI KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMAA

Asunnot/
rakennukset

Tuotanto/
kulutus

Luonnon-
suojaus

Liikkuminen/
matkustaminen

Ruoka

DING DONG – KAMPANJA INPIRAATION LÄHTEENÄ

Tämän työkalupakin avulla opettajat voivat:

- keskustella **viidestä kestävästä kehityksen teemasta 12–19-vuotiaiden oppilaiden kanssa**
- **inspiroida oppilaita käytännön esimerkeillä** paikallisista ympäristöhankkeista
- ideoida **vihreitä haasteita**, joihin oppilaat voivat tarttua koulussa tai vapaa-ajallaan
- hakea hyödyllistä **aineistoa kestävästä kehityksestä ja EU:n toimista** tiedonlähteeksi ja opetuksen tueksi.

TYÖKALUPAKIN SISÄLTÖ

Kunakin viiden teeman osalta:

- **Taustatietoa**
 - konkreettisista **ympäristöongelmista**
 - **EU:n tavoitteista ja toimenpiteistä** niiden ratkaisemiseksi
- **Esimerkkejä eri jäsenmaiden hankkeista.** Niissä esitellään EU:n ja paikallistason aloitteita, joiden avulla voidaan yhdessä rakentaa kestävämpää tulevaisuutta.
- **Panos, jonka me kaikki voimme antaa** – keskustelunaiheet ja “vihreät haasteet” oppilaille.
- **Linkkejä** lisätietoon aiheista.

TYÖKALUPAKIN KÄYTTÖ

Valitse yksi tai useampi viidestä kampanjan **kestävän** kehityksen **teemasta**.

Keskustelkaa teemasta/teemoista tässä esityksessä annettujen tietojen pohjalta.

Valitse vihreät hankkeet tämän esityksen lopussa olevasta luettelosta. Näin oppilaat näkevät, että paikallisilla ympäristöteoilla on merkitystä – ja että EU tukee näitä kestävän kehityksen toimia.

- **Keskustelkaa hankkeista:** mihin ympäristöongelmiin ne puuttuvat ja minkälaisia vihreitä ratkaisuja ne tarjoavat.
- **Ideoi** oppilaiden kanssa, mitä **muita mahdollisuuksia** kansalaisilla ja päättäjillä on **ympäristöongelmien ratkaisemiseksi**.

Kannusta oppilaita **organisoimaan “vihreitä haasteita”** – erilaisia toimia, jotka tekevät heidän koulustaan, kodeistaan ja elämäntylistään kestävämpiä.

TYÖKALUPAKKI

@EUinmyRegion — #dingdongEU

YLEISTÄ TIETOA:

EU:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMET

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEHDÄÄN EUROOPASTA JÄLLEEN **VIHREÄ!**

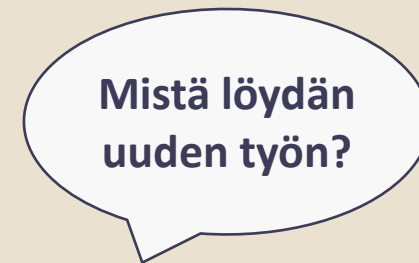
Euroopan visio vuodelle 2050

- Kasvihuonekaasujen nettopäästöt nolnaan
- Jätteen minimointi
- Ekosysteemien säilyttäminen

Vision toteutumiseksi meidän on elettävä, kulutettava ja tuotettava toisella tavalla.

Ketään ei saa jättää ulkopuolelle.

MITEN PÄÄSTÄ TAVOITTEESEEN?

EU AUTTAA ALUEITA JA KAUPUNKEJA RYHTYMÄÄN MUUTOSTA EDISTÄVIKSI TOIMIJOIKSI

Vuosina 2021–2027 EU tukee paikallisia “vihreitä” hankkeita yli 100 miljardilla eurolla.
Esimerkkejä tuetuista hankkeista:

- aurinkovoimalla toimivat latausasemat sähköpyörille
- kouluruokatuki luomuruokaan
- taistelu merten roskaantumista vastaan

... katso lisää esimerkkejä
tämän esityksen lopusta.

EU ei enää tue paikallishankkeita,
jotka saastuttavat ympäristöä.

VIISI KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMAA EHDOTUKSIA OPETUKSEEN

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

ONGELMAN TAUSTALLA

- Rakennusten osuus on **40 %** kaikesta kulutetusta energiasta ja **36 %** kaikista hiilidioksidipäästöistä.
- **75 %** EU:n rakennuksista ei ole energiatehokkaita, mutta silti vain **alle 1 %** rakennuskannasta kunnostetaan vuosittain.
- Yli 50 miljoonaa EU:n alueella olevaa kotitaloutta elää energiaköyhyydessä = energiapalveluiden puute, joka johtuu pienten tulojen, suurten energiamentojen ja asuntojen heikon energiatehokkuuden yhdistelmästä.

Lähteet: [Euroopan komissio, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#) | [EU:n energiaköyhyyden seurantakeskus \(EPOV\)](#)

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

MITEN EU KÄSITTELEE ONGELMAA?

EU on sitoutunut vähentämään merkittävästi rakennusten energiankulutusta (osana **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa**, jonka tavoitteena on tehdä Euroopasta maailman ensimmäinen ilmastoneutraali manner vuoteen 2050 mennessä).

EU tukee

- rakennusten **perusparannusta siten, että ne** kuluttavat vähemmän energiaa, tuottavat pienempiä energialaskuja ja parantavat ihmisten terveyttä ja hyvinvointia
- **sellaisten talojen rakentamista, jotka kuluttavat hyvin vähän energiaa – tai tuottavat enemmän energiaa kuin käyttävät** (energianeutraalit tai passiiviset rakennukset).

Lähteet: [Euroopan komissio, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#) | [EU:n energiaköyhyyden seurantakeskus \(EPOV\)](#)

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

Created by: "Terveystiete Seuran
Energia- ja Ilmastoprojekti"

HANKE-ESIMERKKI: "ÄLYKKÄÄT ENERGIANVALVOJAT" AUTTAVAT KOULUJAAN SÄÄSTÄMÄÄN ENERGIAA

Lähde: EU-komissio/©Energy@School; hankekuvaus on saatavilla [täällä](#) kroatiaksi, saksaksi, unkariksi, italiaksi, puolaksi ja sloveniaksi. Katso esimerkkejä muiden EU-maiden hankkeista tämän esityksen lopussa.

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 1: Tehdä koulusta energiatehokas

Oppilaat tutkivat koulurakennustensa energiatehokkuutta. Minkä toimenpiteiden avulla (lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä) voidaan saavuttaa energiasäästöjä ja vähentää päästöjä? Pienryhmissä oppilaat tutkivat eri ongelma-alueita ja etsivät niihin sopivia ratkaisuja. Sen jälkeen he esittelevät havaintonsa ohjaajille ja ehdottavat muutoksia.

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 2: Kannustaa muita vähentämään energiankulutustaan

Oppilaat pohtivat, miten päivittäistä energiankulutusta voidaan vähentää kotona ja koulussa (esim. huonelämpötilan alentaminen pattereita säätämällä, laitteiden irrottaminen pistorasiasta käytön jälkeen). Jokainen laatii 10 parasta vinkkiä (esim. infografiikka, juliste, sosiaalisen median postaus) muille nuorille. Seuraavaksi oppilaat testaavat vinkkejä muiden oppilaiden kanssa. Mikä on tehokkain tapa kannustaa muut tekemään muutoksia?

TEEMA 1 – ASUNNOT/RAKENNUKSET

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 3: Passiivitalon etsiminen lähiympäristöstä

Oppilaat etsivät omalta alueeltaan tai maastaan passiivitalon/rakennuksen ja perehtyvät ekologiseen suunnitteluun ja rakentamiseen. Miten talo on rakennettu?

Mitä materiaaleja käytettiin? Mitkä ovat noudatettavat kriteerit? Opiskelijat haastattelevat mahdollisuuksien mukaan ekorakentajaa/asiantuntijaa (henkilökohtaisesti tai virtuaalisesti) hankkiakseen lisätietoja ekorakentamisesta.

Oppilaat valmistavat passiivirakennuksesta esityksen tai mallin (virtuaalisen tai fyysisen) ja kertovat, miten passiivitalo on suunniteltu standardirakennukseen verrattuna.

Miten nykyiset rakennukset rakennetaan energiatehokkaammiksi? Mitkä ovat niissä käytettyjen tekniikoiden hyödyt ja haitat (lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä)?

Oppilaat keskustelelevat havainnoistaan ja jakavat ne luokkakavereidensa kanssa.

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

ONGELMAN TAUSTALLA

- Teollisuuden osuus on **20 %** EU:n kasvihuonekaasupäästöistä.
- Ainoastaan **12 %** EU:n teollisuuden käyttämistä materiaaleista on kierrätettyä.
- Ainoastaan **40 %** EU:n kotitalouksien jätteestä käytetään uudelleen tai kierrätetään.
- Muovijäte on keskeinen ongelma, ja **alle kolmasosa** siitä kierrätetään Euroopassa.
- Muotiteollisuus tuottaa **10 % maailman hiilidioksidipäästöistä** ja käyttää vuosittain arviolta **1,5 biljoonaa litraa** vettä.

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

MITEN EU KÄSITTELEE ONGELMAA?

EU on sitoutunut:

- auttamaan teollisuuttaan tekemään **prosesseistaan ja tuotteistaan kestävämpiä**
- vähentämään luonnonvarojen käyttöä
- kannustamaan uusiin **liiketoimintamalleihin**, jotka perustuvat tavaroiden ja palveluiden vuokraamiseen
- varmistamaan, että kaikki EU:ssa käytettävät pakkaukset ovat uudelleenkäytettäviä tai kierrätettäviä vuoteen **2030 mennessä**.

Tämä työ auttaa tekemään Euroopasta maailman ensimmäisen ilmastoneutraalin mantereen vuoteen **2050** mennessä osana **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa**.

Lähteet: [Euroopan komissio, vihreän kehityksen ohjelma](#) | [Euroopan komissio, jäte](#) | [Euroopan parlamentti, muovijäte](#) | [Nature Reviews, pikamuodin ympäristökustannukset](#)

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

HANKE-ESIMERKKI: L'OUVROIR – KIERTOTALOUDEN TEHOSTAMINEN

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 1: Selvittää pikamuodin kustannukset

Opiskelijat oppivat, miten vaatteiden valmistus vaikuttaa ympäristöön.

Huomioitavat tekijät: CO2-päästöt, käytetty vesi, raaka-aineet, pakkausmateriaali, kuljetus. Mitä vaihtoehtoja on pysyä mukana muuttuvassa muodissa?

Oppilaat haastetaan pukeutumaan kestävästi johonkin erikoistapahtumaan (esim. koulun konsertti, lukukauden päätösjuhla) lainaamalla, uudistamalla, vuokraamalla tai ostamalla käytettyjä vaatteita. He ottavat kuvia "uusista" asuistaan ja vlogaavat tai blogaavat kestävästä pukeutumisesta inspiraationa muille.

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 2: Kiertotalouden tehostaminen

Opiskelijat tutkivat kiertotalouden konseptia ja sitä, miten tuotteet voidaan suunnitella uudelleenkäytettäväksi ja kierrätettäväksi. He rakentavat sähköisen hakemiston tai verkkosivuston oman alueensa ympäristöystävällisistä yrityksistä ja palveluista (esim. vaatevuokrauspalvelut, täyttökaupat, korjauskahvilat jne.). Rohkaise heitä mainostamaan tätä listaa koulussa ja sosiaalisessa mediassa paikallisen kiertotalouden tukemiseksi!

TEEMA 2 – TUOTANTO/KULUTUS

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 3: Käytetyn tuotteen entisöinti

Oppilaat ottavat kodistaan vanhan esineen tai vaatekappaleen, jonka he voivat uudistaa tai käyttää uudelleen. Ensin he tutkivat erilaisia ideoita ja tekniikoita (esim. YouTube-videoita) ja haastavat toisiaan kehittämään luovia uudistusideoita. Seuraavaksi he testaavat taitojaan yksin tai pienryhmissä antaakseen esineelle uuden elämän. Oppilaat esittelevät muutoksen ottamalla ennen ja jälkeen -kuvia tai -videoita.

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

ONGELMAN TAUSTALLA

- **Puolet** maailman bruttokansantuotteesta (BKT) (40 biljoonaa euroa) liittyy luontoon.
- **Vain 23 %** eläinlajeista ja **16 %** elinympäristöstä on tällä hetkellä hyvässä kunnossa.
- **Miljoona** lajia on vaarassa kuolla sukupuuttoon.
- Euroopan lintupopulaatiot ovat vähentyneet **12 %:lla** vuodesta 1990.
- Kaupunkialueet ovat yli **kaksinkertaistuneet** vuodesta 1992.

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

MITEN EU KÄSITTELEE ONGELMAA?

EU on sitoutunut vuoteen 2030 mennessä suojelemaan ja palauttamaan vahingoittuneita ekosysteemejä muun muassa seuraavilla tavoitteilla:

- määritellä suojelualueiksi vähintään **30 %** maa-alueista ja **30 %** merialueista ([Natura 2000 -verkosto](#))
- palauttaa ennalleen vähintään **25 000 km** jokia vapaana virtaaviksi
- istuttaa **3 miljardia** puuta.

Tämä työ auttaa tekemään Euroopasta maailman ensimmäisen ilmastoneutraalin mantereen vuoteen **2050** mennessä osana **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa**.

Lähteet: [Euroopan komissio, luonnon monimuotoisuuden strategia](#) | [Euroopan ympäristökeskus](#) | [YK, kestävän kehityksen tavoitteet](#)

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

HANKE-ESIMERKKI: EU JA PAIKALLISTIIMIT TAISTELUUN MERIEN ROSKAANTUMISTA VASTAAN

Pysäytetään roskat!

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 1: Lähiympäristön siivous

Oppilaat järjestävät roskienkeruuretken lähiympäristöön koronavarotoimia noudattaen. Pyydä heitä listaamaan kerätyt jätetyypit ja tutkimaan, kuinka kauan niiden pilaantuminen kestää. Näiden tietojen avulla opiskelijat suunnittelevat tiedotus- ja mediakampanjan saadakseen ihmiset muuttamaan käyttäytymistään.

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 2: Tehkää koulun ympäristöstä vihreämpi

Oppilaat tutkivat, miten edistetään luonnon monimuotoisuutta ja tehdään koulun ympäristöstä vihreämpi. Onko ympäristössä alue, joka voidaan muuntaa luonnonkukkapuutarhaksi? Voidaanko yksinkertaisilla toimilla houkuttaa eläimiä pihaan (esim. hyönteishotellit, linnunpöntöt ja ruokintapaikat, lepakkotalot)? Opiskelijat laativat ja esittelevät ideoidensa pohjalta pihasuunnitelman koulun johdolle ja perustavat sitten oppilaiden ja henkilökunnan kanssa työryhmän suunnitelman toteuttamiseksi.

TEEMA 3 – LUONNONSUOJELU

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 3: Ryhtykää ekoturisteiksi

Missä [lähin Natura 2000](#):n suojelualue sijaitsee? Oppilaat tutkivat Natura-verkkoa ja sen tavoitteita. Kuinka alueella suojellaan paikallista luonnon monimuotoisuutta? Kuinka paljon kävijöitä alueella on vuosittain? Miten ekomatkailu eroaa perinteisestä matkailusta?

Oppilaat kirjoittavat oppaan siitä, miten tulla ekoturistiksi. He jakavat oppaan verkossa ja järjestävät vierailun (fyysisen tai virtuaalisen) Natura 2000 -alueelle ohjeiden toteuttamiseksi käytännössä.

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

ONGELMAN TAUSTALLA

- Kuljetusten osuus on **neljäsosa** Euroopan kasvihuonekaasupäästöistä (GHG), ja kasvu jatkuu edelleen.
- Liikenteen päästöistä **yli 70 %** on peräisin tieliikenteestä (autot, linja-autot, rahtikuljetukset).
- Liikenteen päästöt ovat myös pääsyy kaupunkien **ilmansaasteisiin**.

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

MITEN EU KÄSITTELEE ONGELMAA?

- **Kestävämpien liikennevälineiden** (esim. juna, raitiovaunu, polkupyörä, sähköauto) käyttö auttaa vähentämään päästöjä ja parantamaan ilmanlaatua.
- EU on sitoutunut vähentämään liikenteen päästöjä **90 %**:lla vuoteen **2050** mennessä (osana **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa**, jonka tarkoituksena on tehdä Euroopasta maailman ensimmäinen ilmastoneutraali manner vuoteen 2050 mennessä).

Lähde: [Euroopan komissio, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#)

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

Created by Laine
from House Project

ESIMERKKEJÄ HANKKEISTA: UUDET PYÖRÄTIET JA UUDISTETTU RAUTATIEASEMA TŠEKEISSÄ

Lähde: EU-komissio/© Tšekin alueministeriö; tiedot hankkeesta ovat [täällä](#) (pyöräkaistat) ja [täällä](#) (rautatieasema) tšekiksi ja englanniksi.
Katso esimerkkejä muiden EU-maiden hankkeista tämän esityksen lopussa.

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 1: Autoilun vähentäminen

Voivatko oppilaat vähentää autoilua ja valita kävelyn, julkiset liikennevälineet, jaettavat autot, polkupyörät tai sähköpotkulaudat? Oppilaat vlogaavat vihreistä matkoistaan, arvioivat erilaisia kestäväen kehityksen mukaisia kulkuvälineitä ja jakavat kokemuksiaan sosiaalisessa mediassa käyttämällä kampanjahashtagia.

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 2: Hiilijalanjäljen pienentäminen

Oppilaat laskevat ensin oman ja/tai perheensä hiilijalanjäljen hiilijalanjälkilaskurin avulla (esim. <https://www.laskin.fi/hiilijalanjalki>) ja vertaavat sitä luokkakaverien tulokseen. Sen jälkeen jokainen asettaa itselleen tavoitteen ja ajanjakson hiilijalanjälkensä pienentämiseksi. Opiskelijat seuraavat edistymistään (esim. videopäiväkirjan avulla) ja kertovat tuloksensa luokalle haasteen lopussa.

TEEMA 4 – LIIKKUMINEN/MATKUSTAMINEN

Created by Laine from Noun Project

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 3: Tutustukaa maailmaan kestävästi

Oppilaat suunnittelevat tulevaisuutta tai mielikuvitusmatkaa kestävien liikennevälineiden avulla.

- Oppilaat tutkivat asuinalueellaan sijaitsevia mielenkiintoisia kohteita (esim. kulttuuri-, urheilu-, tai ruokaan liittyvä kohde, luonnonkaunis paikka) ja suunnittelevat kestävään liikkumiseen perustuvan matkan.
- Jos opiskelijoille annettaisiin vapaa junalippu ympäri Eurooppaa, minne he matkustaisivat ja miksi? Mikä on pisin mahdollinen kestävästi tehtävä matka? Mistä matkasta syntyy pienin hiilijalanjälki?

Opiskelijat esittelevät kestävänsä matkansa luokalle (esim. kartat, hiilimäärät, blogikirjoitukset, artikkelit) ja äänestävät keskuudestaan voittajat.

TEEMA 5 – RUOKA

ONGELMAN TAUSTALLA

- Maanviljelyn osuus EU:n kasvihuonepäästöistä on **10 %** (esim. karjankasvatuksen, maatalousmaan tai lannoitteiden käytön vuoksi).
- Maaperä on ohut kerros haurasta ja uusiutumaton luonnonvaraa, josta **95 % kaikesta ruoantuotannosta** on riippuvainen – ja se kuluu nopeasti.
- EU:ssa syntyy vuosittain noin **88 miljoonaa tonnia ruokajätettä**, jonka kustannus on arviolta **143 miljardia euroa**.
- **Joka viides kuolemantapaus** EU:ssa vuonna 2017 liittyi epäterveelliseen ruokavalioon.

TEEMA 5 – RUOKA

MITEN EU KÄSITTELEE ONGELMAA?

EU on sitoutunut useisiin tavoitteisiin vuoteen 2030 mennessä, mukaan lukien:

- vähentämään lannoitteiden käyttöä vähintään **20 %**:lla
- vähentämään maaperälle, vedelle ja ilmalle haitallisten torjunta-aineiden käyttöä **50 %**:lla
- varmistamaan, että **25 %** koko viljelysmaasta käytetään luomuviljelyyn
- vähentämään ruokahävikkiä **50 %**:lla.

Nämä tavoitteet auttavat tekemään Euroopasta maailman ensimmäisen ilmastoneutraalin mantereen vuoteen **2050** mennessä osana **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa**.

READY FOR
THE GREEN
CHALLENGE!

Lähteet: [Euroopan komissio, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#) | [Euroopan ympäristökeskus](#) | [Euroopan komissio, elintarvikejäte](#)

@EUinmyRegion — #dingdongEU

TEEMA 5 – RUOKA

HANKE-ESIMERKKI: KAUPUNKIMAANVILJELY TUOTTAA KESTÄVÄÄ RUOKAA BRYSSELISSÄ

Lähde: BoerenBruxselPaysans; tiedot hankkeesta ovat [ranskaksi](#) ja [hollanniksi](#).
Katso esimerkkejä muiden EU-maiden hankkeista tämän esityksen lopussa.

TEEMA 5 – RUOKA

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 1: Kestävää ruoanlaittoa

Oppilaat valmistavat paikallisia, kausiluontoisia ruokia kestävästä raaka-aineista. Kutsu paikallinen kokki opastamaan ruoanlaitossa – joko fyysisesti tai virtuaalisesti. Käytä mahdollisuuksien mukaan myös paikallisia tuotteita, joille on myönnetty [EU:n elintarvikelaatumerkin](#). Oppilaat laativat valmiista ruokalajeista sähköisen keittokirjan jaettavaksi ystävien ja perheen kesken.

TEEMA 5 – RUOKA

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 2: Siirtykää ympäristöystävällisiin lounaisiin

Oppilaat tutkivat, miten hiiliystävällisiä heidän lounaansa ovat. He pitävät viikon ajan kirjaa siitä, mitä he syövät lounaaksi ja mitä jätettä siitä syntyy. Seuraavalla viikolla he siirtyvät syömään ekologisesti. He kuluttavat vain paikallisia/kasvisruokia, ilman jätettä, muovipakkauksia tai muovisia ruokailuvälineitä. Oppilaat keskustelevat kokemuksistaan luokkakavereiden kanssa. Seuraavaksi he suunnittelevat yhdessä hauskan mediakampanjan, jonka tarkoituksena on saada muu koulu luopumaan muoviin pakatuista leivistä ja pikaruokalounaista.

TEEMA 5 – RUOKA

MITEN OPPILAAT VOIVAT KÄSITELLÄ ONGELMAA?

Haaste 3: Laskekaa ympäristökustannukset

Oppilaat käyvät esimerkiksi maatilakaupassa tutustumassa paikallisesti tuotetun ruoan tarjoomiin etuihin verrattuna elintarvikkeisiin, jotka on kuljetettu pitkien matkojen takaa kauppojen hyllyille. Vaihtoehtoisesti he tutkivat kotimaisen tuotteen (esim. omenan tai mansikan) ostamisen ympäristövaikutuksia verrattuna vastaavaan ulkomaiseen tuotteeseen.

Mitkä muut tekijät ovat tärkeitä ruoan hiilijalanjälkeä laskettaessa? Entä elintarvikkeet, jotka vaikuttavat metsäkatoon, luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen tai paikallisten yhteisöjen riistoon ulkomailla?

Oppilaat laativat usein kysytyjen kysymysten (UKK) listan tai verkkosivun, jonka avulla kuluttajat voivat tehdä faktapohjaisia valintoja ostaessaan. He testaavat usein kysytyjä kysymyksiä ystäviensä ja perheensä kanssa. Muuttaako se heidän tottumuksiaan?

HYÖDYLLISIÄ TIETOLÄHTEITÄ

[Euroopan vihreän kehityksen ohjelma](#)

[Euroopan ympäristökeskus](#)

[Nuoret ja ympäristö](#)

[Ympäristökoheesiopolitiikan hankkeet maassasi ja alueellasi](#)

[Lisätietoja EU:n koheesiorahastosta](#)

[Vihreät opetusmateriaalit opettajille](#)

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Itävalta	Ruoka	Itävaltalaiset ja saksalaiset yritykset kehittävät kasvipohjaisia elintarvikkeita	Liiallinen lihan syöminen edistää ilmastonmuutosta ja aiheuttaa monia terveysongelmia. Siksi yrittäjät ja tutkijat kehittävät tässä hankkeessa luonnollisia ja kasvipohjaisia vaihtoehtoja lihalle.	DE EN
Belgia	Tuotanto/ kulutus	Kestävän kehityksen työpaikkoja vammaisille	Hanke tukee ympäristöystävällisten työpaikkojen luomista vammaisille, esim. korjaus- ja kierrätyspalveluita.	FR , NL EN
Bulgaria	Liikkuminen/ matkustaminen	Kävelykaupungit tarjoavat puhtaampia ja turvallisempia tiloja	Hanke auttaa Tonavan alueen kymmentä kaupunkia vähentämään päästöjä, melua ja liikenneonnettomuuksia parantamalla jalankulkijoiden oloja. Kävelykaupungit ovat elinvoimaisempia, turvallisempia ja terveellisempiä.	BG CZ , DE , EN , HR , HU , RO , SI , SK
Kroatia	Rakennukset /asunnot	Peruskoulujen energiaa säästävät peruskorjaukset	Laajan peruskorjauksen jälkeen Nikola Teslan peruskoulu Rijekassa käyttää lämmitykseen puolet vähemmän energiaa kuin aikaisemmin.	HR EN
Kypros	Luonnon- suojelu	Merten puhdistus	Kreikan, Kyproksen, Albanian ja Bulgarian paikalliset viranomaiset koulut ja yhteisöt ryhtyivät toimiin merten saastumista vastaan. He keräsivät roskaa rannalla ja keskustelivat strategioista jätteen vähentämiseksi paikallistasolla.	EL EN

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Tšekin tasavalta	Liikkuminen/ matkustaminen	Uusi pyörätie Luoteis-Tšekissä	Varmistaakseen, että kansalaiset voivat pyöräillä turvallisesti töihin ja kouluun, Luoteis-Tšekin tasavallan kunnat rakensivat pyörätien vilkkaan moottoritien varrelle.	CZ EN
Tanska	Rakennukset / asunnot	Tanskalainen saari sähköistää ympäristön	Samsø Energy Academyn vierailijat voivat tutustua uusiutuvan energian mahdollisuuksiin. Akatemia sijaitsee Samsø'n "uusiutuvalla saarella", joka tuottaa suurimman osan tarvitsemastaan energiasta paikallisista, uusiutuvista lähteistä.	DA EN , DE , FR
Viro	Liikkuminen/ matkustaminen	Pyörien yhteiskäyttö Tartossa	Tartossa on uusi polkupyöränjakojärjestelmä, joka helpottaa asukkaiden liikkumista kaupungissa – ilman autoa ja ilman päästöjä. Se on Baltian alueen suurin pyöränjakoverkosto.	EE EN
Suomi	Luonnon- suojelu	Muovijätteen torjunta Itämerellä	Meren saastumisen vähentämiseksi meidän on tiedettävä, mistä jäte on peräisin. Siksi suomalaiset, ruotsalaiset ja latvialaiset yhteistyökumppanit tutkivat muovijätteen kulkua kaupunkialueilta Itämereen.	FI EE , EN , SE , LV

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Ranska	Ruoka	Ranska ja Iso-Britannia tarttuvat Cool Food Challenge -haasteeseen	Hankkeessa kehitettiin sovellus, jonka avulla käyttäjät voivat seurata syömänsä ruoan ympäristövaikutuksia ja joka kannustaa heitä tekemään kestävämpiä ruokavalintoja.	FR EN
Saksa	Tuotanto/ kulutus	Vanhan jätemaan muuttaminen vilkkaaksi julkiseksi tilaksi	Hankkeessa vanha tavaraliikenteen terminaali ja rautatiepiha Leipzigissä muutettiin viihtyisäksi kokoontumispaikaksi asukkaille. Se tarjoaa nyt toimintamahdollisuuksia paikallisille yrityksille sekä terveellisen ympäristön ulkoilmaharrastuksiin.	DE EN
Kreikka	Rakennukset / asunnot	Kreikka ja Pohjois-Makedonia yhdistävät voimansa energian säästämiseksi	Rajat ylittävä hanke kokosi yhteen paikallisia viranomaisia, yrityksiä ja kouluja Kreikasta ja Pohjois-Makedonian tasavallasta päämääränään parantaa julkisten rakennusten energiatehokkuutta. Hanke lisää myös paikallisten ihmisten ja organisaatioiden tietoisuutta energiankäytöstä ja ympäristönsuojelusta.	EL EN
Unkari	Luonnon- suojelu	Tuki kaupunkien viheralueille	Paikallisten organisaatioiden, asukkaiden ja viranomaisten yhteistyönä hankkeella elvytettiin hylätyt alueet ja lisättiin kävijöiden määrää kaupunkien viheralueille.	HU CZ , DE , EN , HR , IT , PL , SI

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Irlanti	Tuotanto/ kulutus	Kertakäyttöisten kalastusvälineiden muuttaminen liiketoiminnaksi	Hanke ehkäisee ympäristön roskaantumista ja auttaa paikallisia pk-yrityksiä muuttamaan jätteen uudeksi liiketoiminnaksi. Irlannista, Isosta-Britanniasta ja Norjasta kotoisin olevat kumppanit tutkivat, miten hylätyistä kalastusvälineistä voidaan valmistaa vaatteita ja markkinoida niitä ympäristömerkintöjen avulla.	EN
Italia	Ruoka	Kestävän kehityksen kouluruokalot	BioCanteens Transfer Network käyttää kouluruokien valmistukseen paikallisesti kasvatettua luomuruokaa suojellakseen ihmisten terveyttä ja ympäristöä.	IT , BG , EL , EN , FR , PT , RO
Latvia	Luonnon- suojelu	Viro ja Latvia yhdistävät joukkonsa turvallisemman rannikon takaamiseksi	Hankkeen tavoitteena on suojella meriympäristöä koordinoimalla paremmin Latvian ja Viron pelastuspalveluita sekä parantamalla laitteistoja ja infrastruktuuria. Näin nämä kaksi maata voivat reagoida nopeasti öljyvuotoihin tai muihin uhkiin ja minimoida niiden vaikutukset merieläimiin ja ekosysteemeihin.	LV , EE , EN
Liettua	Tuotanto/ kulutus	Cannamella: Intohimosta intohimoiseen liiketoimintaan	Nuori liettualainen yrittäjä perusti EU:n tuella Cannamella-brändin, joka on luonnollinen, ekologinen ja käsintehty toffee.	LT , EN

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Luxemburg	Rakennukset /asunnot	Rakennus- ja purkujätteen toinen elämä	Oletko koskaan miettinyt, mitä jätteelle tapahtuu, kun rakennus rakennetaan tai puretaan? Se on tärkeä ympäristökysymys, koska betonilla on suuri hiilijalanjälki. Siksi tässä hankkeessa tutkitaan tapoja kierrättää rakennus- ja purkujätteet.	DE FR EN
Malta	Tuotanto/ kulutus	Uusi jäteveden-käsittely-infrastruktuuri Maltalla	Hankkeessa rakennettiin uusi jätevedenpuhdistamo, joka liitettiin olemassa olevaan jätevesijärjestelmään. Laitos pystyy puhdistamaan 500 000 ihmisen jätevedet ja estää haitallisten aineiden pääsyn ympäristöön.	MT EN
Alankomaat	Liikkuminen/ matkustaminen	Uraauurtava aurinkoauto valmistettu Alankomaissa	Eindhovenin yliopiston entiset opiskelijat ovat kehittäneet aurinkovoimalla toimivan auton, joka herättää maailmanlaajuisia kiinnostusta. Heidän tutkimuksensa tasoittaa tietä vähemmän saastuttaville kuljetuksille.	NL EN
Puola	Ruoka	Ruokahävikin torjuminen	Hanke auttaa jakamaan ylijäämäruokaa ja antaa tietoa siitä, miten ruokahävikkiä voidaan torjua. Osana Food Waste Hackathonia hankkeen kumppanit kutsuvat sovellussuunnittelijoita ja IT-harrastajia kehittämään uusia ideoita, jotka auttavat ihmisiä vähentämään ruokahävikkiä.	PL CZ , DE , EN , IT

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Portugali	Luonnon-suojelu	Meren eläimien ja kasvien suojelu Ria de Aveiro Lagoossa	Meribiologit, luonnonsuojelijat ja pelastuspalvelut ovat yhdistäneet voimansa Ria de Aveiro Lagoossa meriympäristön suojelemiseksi. He esimerkiksi pelastavat öljyvuodon jäljiltä löydettyjä eläimiä.	PT EN
Romania	Ruoka	Kaupunkimaa-talous edistää sosiaalista osallisuutta	Hankkeessa käytetään kaupunkiviljelyä kansalaisten sitouttamiseksi kestäväan paikalliseen kehitykseen. Ihmisiä, joita uhkaa syrjäytyminen - esim. köyhät, työttömät, asunnottomat, romanit, vanhukset, naiset ja nuoret – kannustetaan osallistumaan paikalliseen päätöksentekoon ja tekemään yhteisöstään parempi paikka elää.	RO BG , CZ , DE , EN , HU , SK , SI
Slovakia	Ruoka	Mehiläishoidon palauttaminen takaisin maaseudun ytimeen	Mehiläiset ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden ja maataloustuotannon kannalta, mutta niiden määrä on laskussa. Tämän hankkeen tarkoituksena on kääntää suuntaus rakentamalla mehiläispesä, mehiläistenhoitomuseo, koulutustiloja ja mehiläistuotteiden jalostuslaitoksia.	SK EN , FR , HU
Slovenia	Rakennukset /asunnot	Älykkään energiakoulun vartijat	Hankkeessa oppilaita koulutettiin "älykkään energian vartijoiksi", jotka auttavat säästämään energiaa kouluissaan.	SI DE , EN , HR , IT , HU , PL

HANKE-ESIMERKKEJÄ

Maa	Teema	Hankkeen nimi	Lyhyt kuvaus	Lisätietoja eri kielillä:
Espanja	Liikkuminen/ matkusta- minen	Energiansäästö rautatie- ja linja- autoasemilla	Tämä projekti teki rautatie- ja linja-autoasemista ympäristöystävällisempiä esimerkiksi aurinkopaneelien ja vähemmän energiaa kuluttavien valojen avulla. Rahat, jotka kuljetusyritykset säästivät pienempien energialaskujen vuoksi, käytettiin muuttamaan asemat viihtyisämmiksi.	ES EN
Ruotsi	Luonnon- suojelu	Naalikannan vahvistaminen	Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa uhanalaisen naalin kantaa Pohjoismaissa. Tätä varten on perustettu rajat ylittävä julkisten viranomaisten ja tutkimuslaitosten verkosto Norjasta, Ruotsista ja Suomesta.	SE EN , FI

DING DONG

**READY FOR
THE GREEN
CHALLENGE!**

@EUinmyRegion — #dingdongEU

